

BECERİLER

- Fıkra, masal, efsane vb. anlama ve anlatma
- Bir diyalogu anlama ve aktarma

DİL BİLGİSİ

- Belirsiz geçmiş zaman
- Pekiştirme sıfatları
- Küçültme ekleri
- Doğrudan anlatım
- Bağlaçlar (hem hem, ne ne, ya ya)

KELİMELER

- Masal, fıkra, hikâye anlatma kalıpları
- Sıfatlar

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

ÜNİTE 4

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

A. KİM NE YAPMIŞ?

gitmiş, beğenmemiş, görmüş mü,
görmemiş mi

-Aysun dün sinemaya gitmiş ama filmi beğenmemiş.

-Ziya dün Nermin'i görmüş mü?

-Hayır, görmemiş.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Sizce dedikodu yapmak nasıl bir davranıştır?
- 2 Çevrenizdeki insanlar dedikodu yapıyor mu?

OKUMA

YENİ KOMŞU

Canan: Apartmana yeni bir aile taşınmış, duydun mu?

Hülya: Hangi daireye taşınmışlar?

Canan: Aysel Hanım'ın evinin karşısında boş bir daire vardı. Ev sahibi bir yıl önce vefat etmiş. Ev sahibinin çocukları da evi satmış.

Hülya: Peki kimler taşınmış? Nasıl bir aileymiş?

Canan: Ben fazla bir şey bilmiyorum fakat Aysel Hanım'dan duydum. Adam emekli edebiyat öğretmeniymiş. Eşi de ev hanımıymış. İki kızları varmış.

Hülya: Kızları kaç yaşındaymış?

Canan: Yaşlarını bilmiyorum. Bir tanesi üniversite son sınıfta öğrenciymiş. Diğeri geçen yıl hukuk fakültesini bitirmiş. Şimdi özel bir firmada avukatmış.

Hülya: Acaba büyük kızı kaç yaşındaymış? Biliyorsun benim oğlumun askerliği bitti, evlenmek istiyor.

Canan: Onu bilmiyorum, Aysel Hanım'a soralım.

(Telefonla Aysel Hanım'ı arıyorlar.)

Canan: Aysel Hanım nasılsın?

Aysel: İyiyim, Canancığım, sen nasılsın?

Canan: Ben de iyiyim. Hülya ile oturuyoruz. Sen de gel bir kahve içelim.

Aysel: Tamam, geliyorum.

(Aysel Hanım Canan'ın evine geldi.)

Aysel: Nasılsın Hülyacığım?

Hülya: İyiyim, Aysel Hanım. Sen nasılsın, çocuklar nasıl?

Aysel: Eski tas eski hamam, yani her şey aynı.

Hülya: Yeni bir komşun olmuş, Canan söyledi.

Aysel: Evet, geçen hafta emekli bir öğretmen ve ailesi taşındı. Ankara'dan gelmişler.

Hülya: İki tane kızları varmış.

Aysel: Evet, büyük kızı senin oğlunla aynı yaşta.

Hülya: Aysel Abla, bir gün yeni komşularımızı ziyarete gidelim ve tanışalım mı?

Aysel: Olur, Hülyacığım, gidelim.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Yeni komşular hangi daireye taşınmış?
2. Apartmandaki yeni aile nereden gelmiş? Kaç kişilik bir aileymiş?
3. Apartmandaki yeni komşular nasıl kişilermiş?
4. Hülya Hanım neden yeni komşularıyla tanışmak istiyor?

YA SİZ?

En son hangi dedikoduyu duydunuz?

DİL BİLGİSİ

Belirsiz Geçmiş Zaman (Reported Past Tense)

Belirsiz geçmiş zaman, başka bir kişiden duyulan, öğrenilen veya sonradan farkına varılan bir olayı anlatmak için kullanılır. “Belirsiz Geçmiş Zaman” is used for describing past actions that were heard or learnt about, rather than actions that were personally witnessed or experienced. This tense doesn’t correspond directly with English, which often uses ‘apparently’ to express the same ideas.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	unutmuşum	unutmamışım	unutmuş muyum	unutmamış mıyım
Sen	unutmuştun	unutmamışsın	unutmuş musun	unutmamış mısın
O	unutmuş	unutmamış	unutmuş mu	unutmamış mı
Biz	unutmuştuk	unutmamıştık	unutmuş muyuz	unutmamış mıyız
Siz	unutmuştunuz	unutmamışsınız	unutmuş musunuz	unutmamış mısınız
Onlar	unutmuş(lar)	unutmamış(lar)	unutmuş(lar) mı	unutmamış(lar) mı

Örnek:

Bahar şarkı yarışmasına katılmış.

Annem söyledi, ben dört aylıkken dişim çıkmış, doktor buna çok şaşırmış.

Köprüde kaza olmuş, kazada beş kişi yaralanmış.

Telefonumu arkadaşımın dükkânında unutmuşum.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Karşı komşumuzun evine hırsız gir..... .
2. Cüzdanımı evde unut..... .
3. Ali kitabı bana al....., Ahmet’e al..... .
4. Ders kitabımı yanıma al....., okulda fark ettim.
5. Bebek uyu.....?
6. Haberlerde duydum. Dün Cumhurbaşkanı Berlin’e git..... .
7. Ayhan daha önce hiç Antalya’ya git.....?
8. Yanımda hiç para yok. Çünkü para çek..... .
9. Büşra’ya sor bakalım. Ödevini yap.....?
10. Annem söyledi. Ben bir yaşında yürümeye başla..... .

İsim Cümlelerinde Belirsiz Geçmiş Zaman

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	hastaymışım	hasta değilmişim	hasta mıymışım	hasta değil miymişim
Sen	hastaymışsın	hasta değilmişsin	hasta mıymışsın	hasta değil miymişsin
O	hastaymış	hasta değilmiş	hasta mıymış	hasta değil miymiş
Biz	hastaymışız	hasta değilmişiz	hasta mıymışız	hasta değil miymişiz
Siz	hastaymışsınız	hasta değilmişsiniz	hasta mıymışsınız	hasta değil miymişsiniz
Onlar	hastaymış(lar)	hasta değilmiş(ler)/değil(ler)miş	hasta mıymış(lar)	hasta değil(ler)miymiş/değil miymişler

Örnek:

Anneannem söyledi, annem küçükken çok yaramazmış.

Gökçe eskiden çok tembel bir öğrenciymiş.

Sınav yarın değilmiş, gelecek perşembeymiş.

Hava ılık sandım ama çok soğukmuş.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Serap dünden beri çok hasta.....
2. Babam çok tembel bir öğrenci.....
3. Ben küçükken uslu..... yaramaz
4. Anneannem gençken nasıl bir kadın.....? Güzel
5. O lokantanın yemekleri hiç lezzetli ?

6 Aşağıdaki cümleleri uygun eklerle (-DI, -mİŞ) dolduralım.

1. Dün sabah hava çok soğuk ve yağmurlu..... ama bugün günlük güneşlik.
2. Hava durumunu dinle.....? Yarın hava nasıl.....?
3. Bugün derse geç kal..... ve öğretmen bana çok kız.....
4. Aylin ve ben dün Senem'i gör..... ve biraz sohbet et..... . Senem üç yıl önce evlen..... ve geçen yıl bir kızı ol.....
5. Annemle konuştun mu? Akşam yemeği için ne yap.....?
6. Kardeşi söyledi. Mehmet dün akşam geç gel.....
7. Dünkü toplantıda Ahmet Bey çok güzel konuş..... . Çok beğendim.
8. Duydun mu? Dünkü toplantıda Ahmet Bey çok güzel konuş.....
9. Berk geçen ay evlen..... . Nikâha ben de gittim.
10. Ayşe söyledi. Berk geçen ay evlen.....
11. Geçen yıl büyük bir deprem ol..... . Hepimiz çok korktuk.
12. Çok eskiden İstanbul'da büyük bir deprem ol.....
13. Teyzemden duydum. Kuzenim üniversite sınavını kazan.....
14. Çok çalıştım ve üniversite sınavını kazan.....
15. Dün koltukta uyu..... . Şimdi her yerim ağrıyor.

DİNLEME

ÜNLÜ OLMADAN ÖNCE...

7 10 Hangi ünlü eskiden hangi işi yapmış? Metni dinleyelim. Yazalım.

Tarık Akan

Julia Roberts

Sezen Aksu

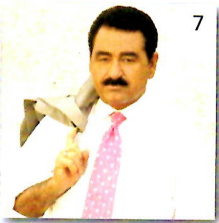
Tarkan

Walt Disney

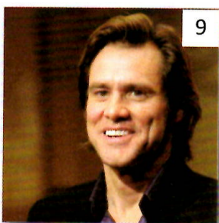
Nicholas Cage

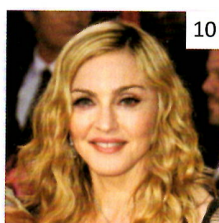
İbrahim Tatlıses

Ebru Gündeş

Jim Carrey

Madonna

YAZMA

8 Ünlü bir kişi ya da hayatımızdaki önemli bir kişiyi düşünelim. Bu kişiyi arkadaşlarımıza anlatalım.

Kim? Adı ne?

Neler yapmış? Kısaca anlatalım.

Siz bu kişiyle ne zaman tanıştınız?/ Siz bu kişiyi ne zamandan beri tanıyorsunuz?

Bu kişiyi neden anlatmak istediniz? Sizce neden önemli bir kişi?

KONUŞMA

9 Sınıfta ikili gruplar oluşturalım. Aşağıdaki soruları arkadaşımıza soralım. Cevaplarını yazalım. Arkadaşımızın cevaplarını sınıfta paylaşalım.

ÖĞRENCİ A

1. Bu sabah kahvaltı yaptın mı?
2. En çok hangi yemeği seviyorsun?
3. Dün dersten sonra ne yaptın?
4. Sence Türkiye'deki en iyi futbol takımı hangisi?
5. Bir sene önce neredeydin?

ÖĞRENCİ B

1. Bugün okula nasıl geldin?
2. En çok hangi sporu yapıyorsun?
3. Dün akşam ders çalıştın mı?
4. Sence Türkiye'deki en iyi şarkıcı kim?
5. Evin/ yurdun nerede?

ÜNİTE 4

EVVEL ZAMAN İÇİNDE B. MASALLAR VE EFSANELER

kıpkırmızı, koskocaman, kızcağız,
küçücük, uzunca

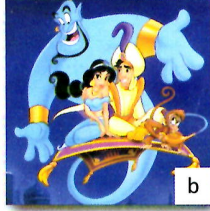
-Cadı, prensese kıpkırmızı, zehirli bir elma vermiş.
-Küçücük balığın karnında koskocaman bir tas bulmuş.
-Kızcağız babaannesini ziyarete gitmiş ama orada kurtla karşılaşmış.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

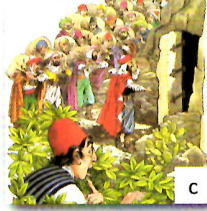
1 Onlar ne yapmışlar? Resimler ile cümleleri eşleştirelim.

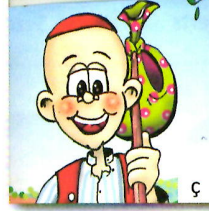
Kırmızı Başlıklı Kız

Alaaddin

Ali Baba ve
Kırk Haramiler

Keloğlan

Pamuk Prenses

Denizci Sinbad

1. Cadının kıpkırmızı ve kocaman sihirli elmasını yemiş, sonra derin bir uykuya dalmış. ()
2. Kızcağız yaşlı babaannesini ziyarete gitmiş ve orada kocaman bir kurtla karşılaşmış. ()
3. Kocaman bir balığın karnında sihirli bir tas bulmuş. ()
4. Sihirli lamba tertemiz olmuş ve lambanın içinden cin çıkmış. ()
5. Yoksul bir adamcağızmış, hırsızları takip etmiş ve onların gizli hazinesini bulmuş. ()
6. Gemisiyle pek çok yer gezmiş ve maceralar yaşamış. ()

OKUMA

KELOĞLAN VE SİHIRLİ TAS

Bir varmış, bir yokmuş. Keloğlan adında yoksul bir çocuk varmış. Keloğlan'ın yaşlıca bir annesi varmış. Bir gün Keloğlan annesinden izin almış ve balık tutmaya gitmiş. Öğle vakti koskocaman bir balık tutmuş. Bu, çok güzel bir balıkmış. Keloğlan balığı temizlemiş ve bu sırada balığın karnından bir tas çıkmış. Keloğlan tase su doldurmuş ve balığı yıkamak istemiş. Suyu balığın üzerine dökmüş fakat tastan su değil sarı altınlar akmış. Keloğlan bu işe çok şaşırarak, "Bu tas galiba sihirli, hemen anacığımıza haber vereyim." demiş ve eve koşmuş. Tası annesine göstermiş. Sonra tase defalarca su doldurmuş ve bu suyu boşaltmış. Böylece çok fazla altın olmuş.

Keloğlan bir gün bu altınlarla koskocaman bir saray yapmış ve o günden sonra padişah gibi yaşamış. Keloğlan zengin olduktan sonra çok değişmiş. İnsanlara çok kötü davranmış. Çok bencil olmuş. Annesi Keloğlan için çok üzölmüş. Oğluna çok nasihat etmiş fakat Keloğlan annesini dinlemedi.

Keloğlan bir gün daha çok altın için sihirli tasiyla ırmağın kenarına gelmiş. Irmaktan defalarca su almış ve çok fazla altın olmuş. Bu arada tas aniden suya düşmüş. Keloğlan tası yakalamak istemiş fakat o da suya düşmüş. Keloğlan güçlükle kıyıya çıkmış, ama kıyıda altınlar yokmuş. Çünkü hırsızlar Keloğlan'ın bütün altınlarını çalmış. Keloğlan çok üzölmüş çünkü hem sihirli tas hem de altınlar gitmiş. Keloğlan annesinin yanına dönmüş, çok ağlamış. Annesi, Keloğlan'a "Üzölme çünkü aslında o tas senin değildi, sen o tası buldun. Zaten zengin olduktan sonra çok değiştin. Kötü bir insan oldun. Para hayattaki en önemli şey değildir. İnsanların kalbini kazanmak daha önemlidir." demiş. Keloğlan, "Doğru söylüyorsun anneciğim." demiş ve annesine hak vermiş. Bir daha sihirli tasla ilgili hiçbir şey söylememiş.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Keloğlan sihirli taşı nerede bulmuş?
2. Keloğlan sihirli taşı bulduktan sonra ilk önce ne yapmış?
3. Keloğlan zengin olduktan sonra nasıl değişmiş?
4. Keloğlan taşı düşürdükten sonra altınlara ne olmuş?

YA SİZ?

Siz hangi masalları biliyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Pekiştirme Sıfatları

Sıfatların anlamlarını güçlendirmek için, sıfatlardan önce “m, p, r, s” seslerinden biri getirilir.

One of the letters “m, p, r, s” is added to the adjective to reinforce the meaning and to strengthen the value to which the adjective refers. (e. g. bembeyaz → snow white, kapkara → pitch black, kıpkırmızı → blood red.)

P	M	S	R
kıpkırmızı	bomboş	masmavi	çarçabuk
ipince	bembeyaz	dosdoğru	tertemiz
sapsarı	yemyeşil	mosmor	perperişan
kapkaranlık	sımsıcak	besbelli	sersefil
taptaze	bambaşka	tastamam	
upuzun	sımsıkı	pespembe	
kıpkısa	dümdüz	yusyuvarlak	
kupkuru	simsiyah	büsbütün	
dopdolu		koskocaman	
dapdar			

Örnek:

Ayşe'nin kıpkısa saçları var.

Buradan dosdoğru gidin, okul sağ tarafta.

Dün gece kar yağmış, şimdi her yer bembeyaz.

Yemyeşil ormanda piknik yaptık.

Ödevlerimi çarçabuk yaptım.

3 Aşağıdaki boşlukları pekiştirme sıfatlarıyla dolduralım.

çarçabuk tertemiz upuzun bambaşka dapdar masmavi taptaze

Biz şimdiye kadar her yıl tatilde annemlerin yazlığına gittik. Bu yaz tatilde(1) bir yere gitmek istedik ve Bozcaada'ya gitmeye karar verdik. Bozcaada'da küçük bir pansiyonda kaldık. Odamız küçüktü fakat(2). Her sabah(3) sokaklardan geçtik ve sahile gittik.(4) denizde yüzdük. Denizde yüzdükten sonra karnımız acıktı, seyyar satıcılardan(5) meyveler aldık, hepsi çok lezzetliydi. Tatile çıkmadan önce “Önümüzde(6) bir hafta var.” diye düşündük fakat bir hafta(7) geçti ve tatil bitti. Biz de evimize döndük. Fakat aklımız Bozcaada'da kaldı.

Küçültme Ekleri

-CA

1. Bu ek eklendiği sıfata “biraz” anlamı katar.

When added to certain adjectives, “-CA” favorably quantifies the relevant adjective as “quite” or “pretty” (e. g.)

Büyükçe bir çanta almam lazım. I need to buy a bag that is pretty big.)

Aysun uzunca boylu bir kız.

2. Bu ek isimlerden zarf yapar.

It is also used for forming adverbs out of nouns. (e. g. Yavaşça yürüdük. We walked slowly.)

Bu ödevi kolayca yaptım.

3. Bu ek zamirlere eklenince “görüş” anlamı katar.

When added to pronouns, it describes opinion of the relevant pronoun. (e. g. Bence akşam yemeğini dışarıda yiyelim.

—→ *I think we should have our dinner out.)*

Bence bugün yağmur yağmayacak.

4. Sayılara eklenerek çokluk anlamı katar.

When added to numbers, it describes multitude and plurality.

Gösteriyi yüzlerce insan izledi. —→ Hundreds of people watched the show.

5. Birliktelik anlamı katar.

When added to a noun standing for a group of people, it describes actions that are done together, by all members of the related group. (e. g. Dün ailece piknik yaptık. —→ Our whole family had a picnic yesterday.)

Sınıfça sinemaya gittik.

-Cık

Bu ek, eklendiği sıfat veya zarfın anlamını pekiştir ve sevgi, şefkat, azlık, acıma anlamı katar.

“-Cık” suffix reinforces the meaning of the adjective or the adverb to which it is added and attaches a sense of affection and love towards the noun in question.

Örnek:

Ufacık, kutu gibi bir evleri vardı ama çok mutluydular. (ufak →ufacık: çok ufak)

Anneciğim, babacığım sizleri çok özledim. (sevgi)

Zavallı kedicik, çok hasta. (acıma)

NOT: Bu ek, sonu “k” ile biten isimlerden sonra geldiği zaman ismin sonundaki “k” harfi düşer.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ben..... bu yaz çok sıcak olacak.
2. Kuaföre saçımı biraz..... kes dedim fakat o saçımı kısa..... kesti!
3. Kapalıçarşı’daki dükkânlar küçük..... fakat kiralari çok pahalı.
4. Kumpir için büyük..... üç tane patates almak istiyorum.
5. Çok üşüdüm! Sıcak..... bir çay içmek istiyorum.
6. Bebek uyuyor, odaya sessiz..... gir.
7. Her gün binler..... çocuk doğuyor.
8. Her pazar aile..... kahvaltı yapıyoruz.

ÜNİTE

4

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

C. FIKRALAR

diye sormuş, diye cevap vermiş, diye düşünmüş,
hem müzik dinliyor hem (de) çalışıyor, ne yiyor
ne (de) içiyor, ya dergi ya (da) kitap

Komşusu Nasreddin Hoca'ya
"Eşek evde mi Hocam?" diye sormuş.
Hoca "Hayır komşu, evde değil." diye cevap vermiş.
Hem müzik dinliyor hem de ders çalışıyor.
Yolculukta okumak için ya dergi ya da kitap alacağım.
Ayşe'nin ablası çok hasta, ne yiyor ne içiyor.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Sizin ülkenizde komik ve ünlü insanlar var mı?
- 2 Nasreddin Hoca'yı tanıyor musunuz?

OKUMA

EŞEĞİN SÖZÜ

Bir gün Nasreddin Hoca'nın bir komşusu Hoca'nın kapısını çalmış. Nasreddin Hoca "Merhaba komşu. Nasılsın, iyi misin?" diye sormuş. Komşusu "Sağol Hocam, iyiyim." diye cevap vermiş. Komşusu; "Hocam, senden bir şey rica edeceğim, kasabaya gideceğim, eşeğini iki saat için bana verir misin?" diye sormuş. Nasreddin Hoca eşeğini komşusuna vermek istememiş. "Ah komşucuğum, eşek evde değil." diye cevap vermiş. Tam bu sırada eşek içeriden uzun uzun anırmış. Komşusu eşeğin sesini duymuş. "Hocam, peki bu ses ne? Eşek evde ama sen bana yok diyorsun." demiş. Nasreddin Hoca komşusuna kızmış ve "Ayıp komşu, çok ayıp! Benim sözüme inanmıyorsun. Eşeğin sözüne mi inanıyorsun?" diye cevap vermiş.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Nasreddin Hoca'nın komşusu neden Nasreddin Hoca'nın eşeğini istemiş?
2. Nasreddin Hoca komşusuna ne cevap vermiş?
3. Nasreddin Hoca'nın komşusu neden Nasreddin Hoca'ya inanmamış?
4. Nasreddin Hoca komşusuna neden kızmış?

YA SİZ?

Siz hangi fıkraları biliyorsunuz? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Doğrudan Anlatım

Genellikle doğrudan anlatımda kullanılan “diye”, bağımsız iki söz grubunu birbirine bağlar.

Mostly used in direct speech, “diye” links two independent clauses. One of these clauses is usually a sentence in quotation marks as it is directly transferred into speech and is not transformed as an indirect statement. (e. g. “Paran var mı?” diye sordu. → “Do you have money?” he asked me.)

Örnek:

Martin, Susanna’ya “Yarın sınav var mı?” diye sordu.

Susanna, Martin’e “Hayır, yarın sınav yok. Sınav gelecek hafta olacak.” diye cevap verdi.

Şebnem, pastacıya “Meyveli pasta var mı?” diye sordu.

Pastacı, Şebnem’e “Meyveli pasta var.” diye cevap verdi.

Ahmet “Elif hasta. Okula gelmeyecek.” diye düşündü.

Annem bana “Odanı neden temizlemiyorsun?” diye kızdı.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

diye sormuş diye düşünmüş diye cevap vermiş
diye düşünmüş diye düşünmüş

Bir gün küçük bir keçi, sürüsünden ayrılmış ve otlamak için başka bir yere gitmiş. Kurt da zavallı hayvanı hemen görmüş ve “İşte ağzıma layık bir lokma. Yaşasın!”(1). Küçük keçi, kurdu görmüş ve kaçmak istemiş fakat kurt onu yakalamış.

Kurt, küçük keçiye “Son bir isteğin var mı?”(2). Küçük keçi “Bana biraz kaval çal da neşeleneyim, mutlu öleyim.”(3). Kurt, “Zavallının son isteği bu, bir kaval bulayım da çalayım.”(4). Bir kaval bulmuş ve çalmaya başlamış. Kurt çalmış, küçük keçi oynamış.

Bu sırada uzaktaki köpekler kavalın sesini duymuşlar. Koşa koşa kurdun yanına gelmişler ve kurdu kovalamışlar. Kurt keçinin oyununu anlamış ve “Keçi beni kandırdı.”(5).

5 Aşağıdaki boşlukları “diye” ile dolduralım.

- Mert bana “Nereye gidiyorsun?”
Ben ona “Eve gidiyorum.”
- Ben ona “Neden beni aramıyorsun?”
O bana “Çünkü çok işim var.”
- Anneme “Bu akşam yemekte ne var?”
Annem bana “Tavuk ve pilav yaptım.”
- Ne düşünüyorsun?
“Ne zaman Ankara’ya gideceğim.”
- Ona ne söyledin?
“Yarın okula gelmeyeceğim.”
- Niçin kızdın?
“Bana yalan söyledin.”

Bağlaçlar

Hem hem (de) (Both ... and)

"Hem ... hem (de)" bağlacı, aynı görevde olan kelimeleri ya da cümleleri "birliktelik, eşitlik ya da karşıtlık" anlamlarıyla birbirine bağlar.

"Hem ... hem (de)..." links words, phrases or clauses with the same function and refers to "being together or simultaneous", "equality" or "contrast". "Both ... and ...", "not only ... but also ..." and "... but at the same time ..." may be regarded as the closest English equivalents of this form.

Örnek:

Aslı yaz tatilinde hem Antalya'ya hem (de) İzmir'e gitmiş.

Gençlik yıllarımda hem okudum hem (de) çalıştım.

Hem rejim yapıyorsun hem (de) her gün tatlı yiyorsun.

Ne ne (de)

Aynı görevde olan öğeleri "olumsuzluk" ilişkisiyle birbirine bağlar. Ancak, bulundukları cümlelerin yüklemi, yapı bakımından olumludur.

"Ne ... ne (de) ..." links words, phrases or clauses with the same function and describes negation or absence. Although the main verb is positive when "ne ... ne (de)..." is involved, the meaning is always negative. "Neither ... nor ..." may be regarded as the English equivalent of this form.

Örnek:

Ne derslere geliyorsun ne (de) ödevlerini yapıyorsun. (Derslere gelmiyorsun ve ödevlerini yapmıyorsun.)

Tatile çıkmak için ne paramız ne de zamanımız var. (Tatile çıkmak için paramız ve zamanımız yok.)

Mehmet ne ekmek yiyor ne (de) tatlı, o rejim yapıyor. (Mehmet ekmek ve tatlı yemiyor çünkü o rejim yapıyor.)

Ya ya

Aynı görevde olan kelimeleri ya da cümleleri, sunulan şeylerden birini seçme, tercih etme ilgisiyle birbirine bağlar.

"Ya ... ya (da) ..." links words, phrases or clauses with the same function and refers to a preference between one of them. The closest English equivalent of this form may be "either ... or ...".

Örnek:

Her şeyi ben yapıyorum, sen de ya temizlik ya (da) ütü yap.

Uçaktan indikten sonra ya ara ya (da) mesaj gönder.

Trafik çok yoğun, Kadıköy'e ya metrobüsle gel ya (da) vapurla.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. hava çok soğuk üşüyorum diyorsun incecik giyiniyorsun!
2. Uçak biletleri çok pahalı. Bu yüzden İstanbul'a otobüsle trenle gitmek istiyorum.
3. kırmızı ayakkabıyı siyah ayakkabıyı çok beğendim. Hangisini alsam?
4. Yanımda çok fazla para yok, kırmızı ayakkabıyı siyah ayakkabıyı alacağım.
5. rejim yapıyorsun patates kızartması yiyorsun!
6. derdini anlatıyorsun insanlardan yardım istiyorsun.
7. Eskiden evi vardı arabası ama şimdi çok zengin.
8. Metin sigara içki içiyor. Sağlıksız bir hayat yaşıyor.
9. Bugün Derya ile gezdik alışveriş yaptık. Çok güzel bir gündü.
10. Nilgün kitap gazete okuyor. Dünyadan haberi yok.

DİNLEME

RÜYALAR

7 Sık sık rüya görüyor musunuz? Rüyalarınızı hatırlıyor musunuz?

8 Aşağıdaki rüyaların anlamlarını tahmin edelim, eşleştirelim.

1. Rüyamda denizin ortasındaymışım.	a. Hırsız, kötü insan
2. Rüyamda ata bindim.	b. Para
3. Rüyamda balık gördüm.	c. Evlilik
4. Rüyamda fare gördüm.	ç. Maddi manevi başarı

9 Siz başka hangi rüyaların anlamlarını biliyorsunuz?

10 12 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Şebnem rüyasında kendi evindeymiş.	()
2. Şebnem rüyasında çocuğa yemek yapmış.	()
3. Şebnem rüyasında alevleri söndürmeye çalışmış.	()
4. Şebnem rüyasında evden kaçmış ve uyanmış.	()
5. Şebnem rüyasında beyaz duman görmüş.	()

YAZMA

11 Aşağıda bir kişinin rüyası anlatılmıştır. Bu rüyayla ilgili üç tane soru yazalım. Sizce bu rüya ne anlama geliyor?

Geçenlerde çok garip bir rüya gördüm. Rüyamda önce evimin salonundaymışım ve ev sıcaktı. Daha sonra bir müzik sesi duydum, bir kişi piyano çalıyordu. Yan odaya geçtim, orada kız kardeşim varmış ve piyanoyu o çalıyormuş. Onun yanına gittim ve yanına oturdum. O piyano çaldı ve ben dinledim. Sonra bir anda bahçedeymişim, ayaklarımda ayakkabılarım yokmuş. Çok üşüdüm. Bir anda uyandım.

1. Bu kişi rüyasında ilk önce neredeymiş?
2. ?
3. ?
4. ?

12 Hiç ilginç bir rüya gördünüz mü? Yazalım.

- Rüyanızda neredeydiniz?
- Rüyanızda ne / neler oldu?
- Siz ne yaptınız?
- Rüyanızda ne hissettiniz?
- Sizce rüyanız ne anlama geliyor?

KONUŞMA

13 Sınıfımızda ikili gruplar oluşturalım. Aşağıdaki soruları arkadaşımıza soralım ve onun sorularını cevaplayalım.

ÖĞRENCİ A

1. Rüyalarınızı genellikle hatırlıyor musunuz?
2. Genellikle iyi rüyalar mı görüyorsunuz yoksa kabus mu görüyorsunuz?
3. Rüyanızda yabancı dilde konuştunuz mu?
4. Hayal kurmak ve rüya görmek arasındaki fark nedir?
5. Sizce neden rüyalarımızı çok çabuk unutuyoruz?

ÖĞRENCİ B

1. Sık sık aynı rüyayı görüyor musunuz? (Düşmek, uçmak gibi)
2. Rüyalar hakkında bir film ya da kitap biliyor musunuz?
3. Hiç uykuda konuştunuz mu? Aileniz ya da oda arkadaşınız hiç söyledi mi?
4. Rüya tabirlerine inanıyor musunuz? Her rüyanın bir anlamı var mıdır?
5. Bir rüyanız hiç gerçekleşti mi?

İZLE - ÖĞREN

İŞ MÜLAKATI

1 7 Videoyu izleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Şirketin bazı semtlere servisi var. ()
2. Gamze iyi derecede Fransızca biliyor. ()
3. Şirkette öğle yemeği var. ()
4. Çalışanlar üniforma giyiyorlar. ()
5. Gamze hafta içi çalışacak. ()

2 Videoyu tekrar izleyelim. Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Şirketteki kişiler Gamze'nin tiyatro videosu hakkında ne düşünmüşler?
2. Gamze'ye mülakatta neden “Turistlerle çalıştın mı?” diye sormuşlar?
3. Gamze'ye mülakatta neden “Servis kullanacak mısın?” diye sormuşlar?
4. Şirkette kimler çalışıyor?
5. Gamze'den önceki personel şirkette hangi sorunları yaşamış?

DOLANDIRICI

Dolandırmak: Yalan söylemek ve başkasının parasını çalmak.

Dolandırıcı: Yalan söyleyen ve başkasının parasını çalan kişi

3 8 Videoyu izleyelim. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyelim.

1. Kadının kardeşi
a. kaza yapmış b. hastalanmış c. dolandırılmış
2. Telefondaki dolandırıcı “Ben ” demiş.
a. savcıyım b. polisim c. askerim
3. Telefondaki dolandırıcı kadının kardeşine ne demiş?
a. “Banka hesaplarınızdan silah satın almışsınız.”
b. “Banka hesaplarınızdan para transferi yapmışsınız”
c. “Banka hesaplarınızı terör örgütü kullanmış”

4. Erkek kardeşi hesaplarını kurtarmak için ne yapmış?
a. Hesaplarını kapatmış.
b. Hesaplarındaki parayı polise transfer etmiş.
c. Bankaya gidip hesaplarından para çekmiş.
5. Nagehan arkadaşına ne tavsiye ediyor?
a. Dikkatli ol!
b. Banka hesaplarını kapat!
c. Telefonda kimseyle konuşma!

4 Videoyu tekrar izleyelim. Aşağıdaki cümleleri videodaki olaya göre sıralayalım.

1. Erkek kardeşi bütün parasını kaybetmiş. ()
2. Dolandırıcı kadının erkek kardeşini “Silah satın almışsınız” diye suçlamış. ()
3. Telefonu çalmış. (1)
4. Erkek kardeş hesabındaki parayı dolandırıcıya transfer etmiş. ()
5. Kadın ve erkek kardeşi karakola gitmişler. ()
6. Telefona cevap vermiş. ()
7. Dolandırıcı kendisini polis diye tanıtmış. ()

GÜNLÜK İFADELER

HABER VERME

Haberin var mı?

Haberin olsun.

Sıkı dur, sana bir şey söyleyeceğim.

Ne oldu, biliyor musun?

Nasıl söyleyeceğim, bilmiyorum.

Maalesef size kötü bir haberim var.

Müjdem i isterim.

Nereden biliyorsun?

Duydun mu?

KENDİNİ ÇEK

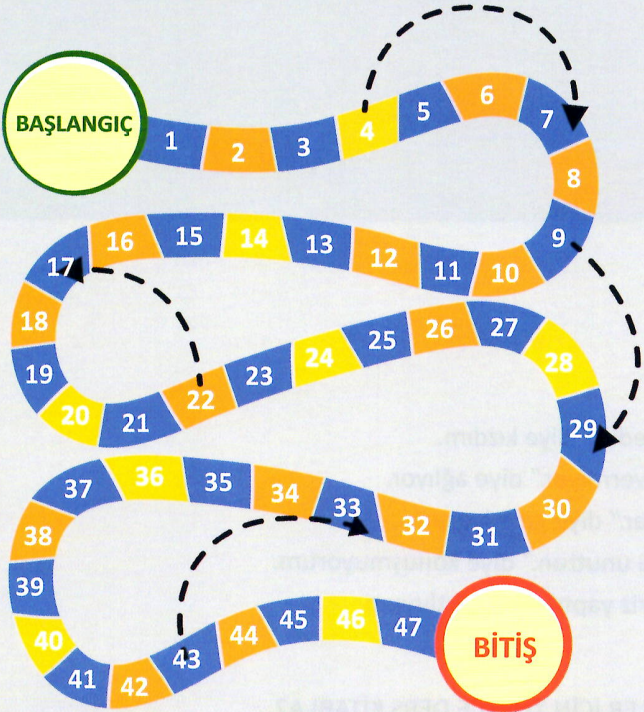

Aile büyüklerimizden biri ile röportaj yapalım. Onların çocukken hayatları nasılmış? Anlatalım. Videoda aşağıdaki sorulara cevap verelim.
İnsanların hayatları nasılmış?
Nerede yaşamışlar?
Neler yapıyorlarmış?
Nerede okumuşlar?
Şehir / köy hayatı nasılmış?

MİKROFON SENDE

Arkadaşlarımızla aşağıdaki oyunu oynayalım. Zar atalım ve tabloda ilerleyelim. Tablodaki soruyu arkadaşımıza soralım. Tabloyu kim bitirirse o şampiyon olur.

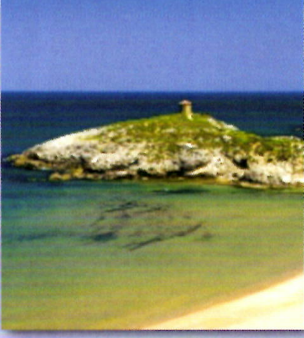
1. Hafta sonu ne yapacaksın?
2. İki adım ilerle.
3. En son ne zaman tatil gittin?
4. Arkadaşına bir soru sor ve üç adım ilerle.
5. Başa dön.
6. Şimdi hava nasıl?
7. Arkadaşına bir soru sor.
8. Tekrar zar at.
9. Dün neler yaptın? Anlat ve ok yönünde ilerle.
10. Arkadaşın hafta sonu ne yapmış?
11. Ne zaman doğdun?
12. Sınıfın kaç kişilik?
13. Fiziksel özelliklerini anlat.
14. Bu akşam ne yapacaksın?
15. Başa dön.
16. İki adım ilerle.
17. En son ne zaman sinemaya gittin?
18. Hareket etmiyorsun.
19. En son hangi kitabı okudun?
20. Son sınavdan kaç puan aldın?
21. Bugün ne yiyeceksin?
22. Bir adım geri git.
23. Hareket etmiyorsun.

24. Arkadaşına bir soru sor.
25. Sabah kahvaltıda ne yedin?
26. Evcil hayvanın var mı?
27. Arkadaşına bir soru sor.
28. Hareket etmiyorsun.
29. Okulda eve nasıl gidiyoruz. Tarif et.
30. İki gün önce okula gittin mi?
31. Tekrar zar at.
32. 2 adım ilerle.
33. Arkadaşına bir soru sor.
34. En son hangi haberi duydun?
35. Hareket etmiyorsun.
36. Başa dön.
37. Arkadaşına bir soru sor.
38. Sınıf arkadaşların dün ne yapmış?
39. Kurs ne zaman bitecek?
40. Sınıfından bir arkadaşını tarif et.
41. Hareket etmiyorsun.
42. Arkadaşına bir soru sor.
43. Hangi okullara gittiniz? Ok yönünde geri git.
44. Ülkende hava nasıl?
45. Arkadaşına soru sor.
46. 3 adım geri git.
47. Bugün saat kaçta kalktın?

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EFSANELER

Gelin Kayası

Ağva sahilinde insan şeklinde beyaz bir kaya vardır. Bu kayanın adı “Gelin Kayası”dır. Efsaneye göre çok uzun yıllar önce, Ağva küçük bir balıkçı köyüymüş. Bu köyde 18 yaşında çok güzel bir kız varmış. Bu kızın balıkçı bir nişanlısı varmış. Genç kızın nişanlısı düğün sabahı balık tutmak için denize gitmiş. Aniden çok kötü bir fırtına çıkmış. Delikanlının teknesi fırtınada batmış ve delikanlı da denizde boğulmuş. Genç gelin kayalıkların üzerinde günlerce beklemiş fakat kimse gelmemiş. Bir gün Allah’a “Allah’ım! Ya beni taşa çevir ya da sevgilimi geri getir!” diye dua etmiş. Allah kızın duasını kabul etmiş ve kızı taşa çevirmiş.

Taş Olan Kadın

Kore’nin bir köyünde çok fakir bir karı koca varmış. Birbirlerine âşıklarmış. Bu karı kocanın çok küçük bir tarlası varmış. Bir yıl köye hiç yağmur yağmamış. O yıl köyde kıtlık olmuş ve herkes yiyecek almak için komşu köylere gitmiş. Bir gün bu karı kocanın bütün yiyeceği bitmiş. Adam da yiyecek almak için komşu köye gitmek istemiş. Kadın kocasından ayrılmak istememiş, çok üzölmüş ama başka çare yokmuş. Kocasını yolcu etmiş. Kadın iki hafta kocasını beklemiş. Kocasının bütün arkadaşları evlerine dönmüş ama kocası dönmemiş. Evde çok az yiyecek varmış. Kadın, yiyecekleri kocası için saklamış ve hiçbir şey yememiş. Her gün köyün en yüksek tepesine çıkmış ve kocasını beklemiş ama kocası gelmemiş. Bugün o tepenin üzerinde insan şeklinde bir taş vardır. Efsaneye göre kadın kocasını beklerken taş olmuş.

Aşağıdaki soruları metinlere göre cevaplayalım.

1. Ağva’daki kızın nişanlısının işi neymiş?
2. Ağva’daki kız neden taşa dönüşmüş?
3. Kore’deki kadının kocası neden başka köye gitmiş?
4. Kore’deki kadın neden taşa dönüşmüş?
5. Sizce bu iki efsanedeki ortak noktalar nedir?

BİR ADIM ÖTESİ

DİYE

“Diye” belirtici cümleye sebep anlamı katar.

Neden kızdın?

Çocuk neden ağlıyor?

Neden akşamki yemeğe gelmiyorsun?

Neden benimle konuşmuyorsun?

Neden bu kadar mutlusun?

“Bana yalan söyledin.” diye kızdım.

“Annesi çikolata vermiyor.” diye ağlıyor.

“Beni çağırmadılar.” diye gelmiyorum.

“Doğum günümü unuttun.” diye konuşmuyorum.

“Eşim bana sürpriz yaptı” diye mutluyum.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bu oyunu oynamak için önce kâğıda aşağıdaki gibi bir tablo çizelim. Sonra bu kâğıdı çizgilerinden katlayalım. Sadece “Kim?” bölümü açık kalsın. Oraya birinin adını yazalım ve kâğıdı yanımızdaki arkadaşımıza verelim. O da “Kiminle?” bölümüne başka birinin adını yazsın ve diğer arkadaşımıza versin. Bu şekilde herkes sırayla “Ne zaman?”, “Nerede?” ve “Ne yapmış?” bölümlerine zaman, yer vb. yazsın. En son kâğıda “Ne yapmış?” yazan arkadaşımız kâğıdı tamamen açsın ve yüksek sesle bize cümleyi okusun. İyi eğlenceler!

Kim?	Kiminle?	Ne zaman?	Nerede?	Ne yapmış?

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

- Ahmet’in kardeşi çok çalışkan.....
- Annem söyledi, ben bir yaşında yürü.....
- Otobüste uyu....., bu yüzden durağı geç.....
- Babam gençken büyük sıkıntılar yaşa.....

2. Aşağıdaki boşlukları uygun pekiştirme sıfatlarıyla dolduralım.

- Adam çok utandı, oldu.
- Şu kızın çok güzel saçları var.
- Ağaçlı, bir yoldan geçtik ve nihayet denize ulaştık.
- Baharda, Büyüka'da çimenlerin üzerinde piknik yapmak istiyorum.

3. Aşağıdaki cümleleri uygun bağlaçlarla tamamlayalım.

- çalışmıyorsun “Kötü not aldım.” diye yakınıyorsun.
- Dışarıdaki hava soğuk sıcak.
- Şu dükkânda ucuz kaliteli ayakkabılar satılıyor.
- Takıma beni onu alacak.
- Bence küpe da kolye tak, küpe kolyeyle kötü görünüyorsun.
- Aylardır arıyor e-posta yazıyor, beni iyice unuttu.

4. Aşağıdaki kelimeleri kullanalım ve belirsiz geçmiş zaman ile cümleler yapalım.

- gece / çok / yağmur / yağmak / dün
.....
- ev / girmek / hırsız / bilgisayar / çalmak
.....
- çocuklar / Emine Teyze / cam / kırmak / ev
.....
- Metin / gelmek / önce / yıl / beş / Almanya / Türkiye
.....

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Başkalarından öğrendiğim bilgileri anlayabili- rim, yazılı ve sözlü olarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5
2. Sonradan farkına vardığım ya da sonradan hatırladığım bir şeyi anlatabilirim.	1	2	3	4	5
3. İnsanları tanıtabilir, onlar hakkında bilgiler verebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

ambulans
asansör
bilmece
cankurtaran
cin
deve
diyar
efsane
evliya
fakir
fıkra
fırtına
hayran
inşaat
işçi
itfaiyeci
kasaba
kasiyer
kaval
kıtık
konfeksiyon
köpek
macera
merdiven
metrobüs
mimar
müşteri
nişanlı
ölümsüz
ölümsüzlük
padişah
pansiyon
santral görevlisi
sebze
sedefkâr
sihirli
sürü
tarla
tas

tembel
tepe
tezgâhtar
uslu
vestiyer
veteriner
yaramaz
yem
yönetmen

FİİLLER

alay etmek
anırmak
boğulmak
bozulmak
fethetmek
fışkırmak
incitmek
oda tutmak
şaşırmak
şımartmak
yetiştirmek